

SÈRIE 0

L'examen consta de quatre parts:

1. Traducció; 2. Morfosintaxi; 3. Etimologia i lèxic; 4. Cultura, literatura i llegat de l'Antiga Grècia

1. Traducció

[3 punts]

Traduïu el text següent:

Dèdal, gran arquitecte i constructor, va haver de marxar d'Atenes després de matar el seu nebot i deixeble

Δαίδαλος, ὁ Εὐπαλάμου παῖς, ἦν ἀρχιτέκτων ἄριστος. οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγεν, ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως βαλὼν τὸν τῆς ἀδελφῆς υἱόν, μαθητὴν ὄντα.

Pseudo-Apollodor, 3.214

ὁ Δαίδαλος -ου: Dèdal.

ὁ Εὐπάλαμος -ου: Euràlam.

Dèdal, el fill d'Euràlam, era un arquitecte excel·lent. Aquest va fugir d'Atenes després de llançar de l'acròpolis el fill de la germana, que era el seu deixeble.

Text	traducció	comentaris	punts
Δαίδαλος	Dèdal	S	0.1
ὁ Εὐπαλάμου παῖς	el fill d'Eupàlamos	apos. S + CN	0.2
ἦν	era	verb copulatiu; pa	0.2
ἄριστος	el millor, el més excel·lent	atribut	0.2
ἀρχιτέκτων	dels arquitectes (constru	CN / partitiu/ 2or	0.2
οὗτος ... ἔφυγεν	aquest (referit a Dèdal)	S + V (aorist)	0.3
ἐξ Ἀθηνῶν	d'Atenes	CCL procedència	0.1
βαλὼν	després de llançar/empè	part. conc. S	0.3
	havent llançat		
τὸν τῆς ἀδελφῆς υἱόν	el fill de la germana	CD part. + CN	0.2
ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως	des de l'acròpolis	CCL procedència	0.2
ὄντα	que era (perquè era)	part. conc. amb τὸ	0.3
μαθητὴν	(el seu) deixeble/apren	atribut de ὄντα	0.2
total parcial			2.5
Coherència, redacció, etc., de tot el text en traducció			0.5
TOTAL			3.0

2. Morfosintaxi

[2 punts]

2.1 En el text hi ha dos verbs conjugats.

a) Escriviu-los i poseu al costat de cadascun en quina persona i temps estan.
(0.2+0.2)

ἦν 3a. singular, imperfet

ἔφυγεν 3a. singular, aorist d'indicatiu

b) Indiqueu el verb al qual pertanyen. (0.2+0.2)

ἦν és del verb εἶμί

ἦν és del verb εἶμί

2.2 En el text hi ha dos participis: βαλὼν i ὄντα.

2.2.1 Feu-ne l'anàlisi morfològica (cas, gènere, nombre, temps i veu) i digueu amb quin mot o sintagma del text concorda cadascun. (0.3+0.3)

βαλὼν: participi d'aorist actiu, nominatiu singular masculí. Concerta amb οὗτος.

ὄντα: participi de present actiu, acusatiu singular masculí. Concerta amb τὸν υἱόν.

2.2.2 Indiqueu si aquests participis porten alguna paraula o sintagma que depengui d'ells; si és així, escriviu-lo i digueu quina funció sintàctica fa.
(0.3+0.3)

βαλὼν:

ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως: CC de Procedència / L. unde

τὸν τῆς ἀδελφῆς υἱόν: CD amb CN (τῆς ἀδελφῆς)

ὄντα:

μαθητῆν: Atribut

total 2= 2.0

3. Etimologia i lèxic

[2 punts]

A continuació teniu 3 exercicis (3.1, 3.2, 3.3) dels quals n'heu de triar 2:

3.1 Les següents paraules en català deriven d'un o dos ètims grecs. Digueu-ne **un** per a cada paraula i escriviu-lo correctament en grec al costat.

Per exemple, *pandèmia*: πᾶς πᾶσα πᾶν / ὁ δῆμος -ου.

(0.2 cada encert)

morfologia	ἡ μορφή -ῆς / ὁ λόγος -ου
pentatló	δέκα / ὁ ἄθλος -ου
diàmetre	διά / τὸ μέτρον -ου
homogeni	ὁμοῖος -α -η -ον / τὸ γένος -εος (-ους)
xenòfob	ξένος -η -ον / ὁ φόβος -ου (φοβέω)

3.2 Trobeu i subratlleu en la següent frase **dues** paraules procedents del grec o formades sobre un o més ètims grecs, que es troben en el text de la part 1. Seguidament doneu-ne el significat etimològic, indicant amb quins mots grecs del text els associeu.

(0.2+0.2) (0.2+0.2) (0.1+0.1)

La mare d'en Lluís va ser una excel·lent pediatra, però ell no va estudiar medicina perquè no se'n sortia amb les matemàtiques.

Significat etimològic:

pediatra: metge d'infants (en el text παῖς= nen, infant)

matemàtiques: allò après, allò estudiat (en el text μαθητής= alumne, deixeble, el que aprèn, el que estudia))

3.3 Indiqueu **una** paraula en català o en castellà formada a partir de **dos** dels ètims que es deriven dels mots grecs següents; tot seguit escriviu una frase que inclogui aquest mot.

(1.0)

filantrop -bibliòfil- glucèmia

ὁ ἄνθρωπος -ου

γλυκύς -εῖα -ύ

φίλος -η -ον

ὁ βίβλος -ου

τὸ αἷμα -ατος

total 3= 2.0

4. Cultura, literatura i llegat de l'Antiga Grècia

[3 punts en total]

4.1. Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu «vertader», cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten).

[1 punt]

(0.2 cada encert)

	Vertader	Fals
— A la <i>Ilíada</i> , Andròmaca, amb el seu fillet en braços, és visitada per Hèctor just abans que aquest s'enfronti a Aquil·les; acabat el duel, Hèctor torna a reunir-se amb ells.	☐	☒
— D'entre les tragèdies gregues que conservem, la titulada <i>Les suplicants</i> , del poeta dramàtic Eurípides, és la que tracta amb detall el mite d'Èdip.	☐	☒
— El nombre de tragèdies conservades dels poetes tràgics atenesos del s. V aC. és set de cadascun.	☐	☒
— A Catalunya hi ha diversos enclavaments on es testimonia la presència dels grecs, però els més importants es troben a Empúries i a la ciutat de Tarragona.	☐	☒
— A la comèdia <i>Lisístrata</i> d'Aristòfanes les dones ateneses es reuneixen per encoratjar els seus homes a anar a la guerra contra els lacedemonis.	☐	☒

4.2. Llegeix el següent text del cant 1 de la *Ilíada*, i tot seguit feu una redacció d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules comentant el que hi diu, i que inclogui les respostes a les qüestions següents:

[2 punts]

Ell [Crises] va anar dels aqueus a les naus afuades amb un rescat fabulós perquè alliberessin sa filla, portant a les mans les cintes d'Apol·lo que lluny assageta lligades al ceptre daurat, i a tots els aqueus suplicava, però sobretot als dos fills d'Atreu, formadors de les tropes: –Fills d'Atreu, i vosaltres, aqueus de bones gamberes, que us concedeixin els déus que a l'Olimp hi tenen les cases prendre la vila de Príam i un bon retorn cap a casa, però allibereu-me la filla, accepteu el rescat que us en porto, tingueu temor del gran déu, d'Apol·lo que lluny assageta.

Llavors tots els altres aqueus van mostrar-se d'acord, aclamant-lo, a respectar el sacerdot i acceptar aquell rescat tan magnífic; a Agamèmnon, però, fill d'Atreu, no li feia ni mica de gràcia i el va aviar de mala manera, amb paraules gruixudes: –Pobre de tu, vell, si et trobo al costat de les naus que fan panxa o ara fent-hi el ronsa o més tard mirant de tornar-hi, que ben poc servei et farien el ceptre del déu i les cintes. No penso deixar-la anar: abans li vindrà la vellesa al meu casal, a la terra d'Argos, lluny de la pàtria, treballant cada dia al teler i venint al meu llit quan em plagui. Au, ves! No m'irritis més, si vols tornar sa i estalvi.

Ilíada 1.12-32. (trad. P. Sabaté)

- Qui és Agamèmnon i quin paper té a la *Ilíada*?
- Quin problema comporta que Agamèmnon no vulgui deixar anar la filla de Crises, Criseida? Quina és la divinitat que intervé i de quina manera?
- Quina relació té el comportament d'Agamèmnon, respecte a Criseida, amb Aquil·les, i com afecta el seu enfrontament en el desenvolupament de la guerra dels aqueus contra els troians?
- Per què creieu que Agamèmnon no accepta l'immens rescat que li ofereix Crises, i actua com ho fa?

Agamèmenon és el rei d'Argos, la seva esposa és Clitemnestra, i ha hagut de sacrificar la seva filla Ifigenia per tal que la flota aquea tingui vent favorable cap a Troia, a més, és germà de Menelau, el rapte de la dona del qual, Helena, provoca el desig de venjança dels aqueus. És el cabdill dels aqueus, i exerceix els seu lideratge.

Si Agamèmnon no deixa Criseida, el seu botí de guerra, en llibertat, el déu Apol·lo, del qual Crises, el pare de la noia és sacerdot, no parará de llançar fletxes contra els aqueus. Quan finalment Agamèmnon retorna Criseida al seu pare, exigeix a Aquil·les que li lliuri el seu botí de guerra, la jove Briseida. Aquil·les, davant d'aquest ultratge del cabdill, decideix no lluitar, la qual cosa perjudica greument els aqueus en els combats.

Agamèmnon és un heroi i, a més, té el poder de ser el comandant de tots els aqueus: segons la seva manera de pensar, no pot ser que ell es quedi sense botí de guerra mentre que Aquil·les sí que pot conservar el seu. És una qüestió de poder i d'orgull.

a)	0,4
b)	0,4
c)	0,4
d)	0,4
Redacció feta amb coherència, cohesió (0,25) i correcció ortogràfica i lèxica (0,25)	0,4
TOTAL	2.0